

આચાર્ય શ્રી વિજય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાન શાળા

પ્રશ્નપત્રનું નામ: દ્વિતીય કર્મગ્રંથ- કર્મસ્તવ

પ્રશ્નપત્ર કોડ: **003**

તૈયાર કરનારનું નામ: આચાર્ય ભગવંત શ્રી જગચ્ચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.

પ્રાપ્તિસ્થાન : આચાર્ય શ્રી વિજય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાન શાળા, ૧૨, શ્રેયાંસનાથ સોસાયટી,
ધરણીધર દેરાસરની પાછળ, વાસણા, અમદાવાદ-૭.

પ્ર.૧ જોડકા જોડો. (કોઈ પણ ૧૫૦ ના ૫૦ માર્ક)

૧) આઠે કર્મની કેટલી ઉત્તર પ્રકૃતિ બંધાય ?

આ જોડકામાં અમુક જોડકાના જવાબ એક સરખા છે તેથી તેના જવાબમાં એક સરખા નંબર લખવા.

૧. મિથ્યાત્વે	A. ૧૫૮
૨. સાસ્વાદને	B. ૧૪૮
૩. મિશ્રે	C. ૧૨૨
૪. અવિરત સમ્યક્ષ્ણિ	D. ૧૨૦
૫. દેશવિરત	E. ૧૧૭
૬. પ્રમત્તસંચત	F. ૧૧૧
૭. અપ્રમત્તસંચત	G. ૧૦૧
૮. અનિવૃત્તિ બાદરના પહેલે ભાગે	H. ૭૭
૯. અનિવૃત્તિ બાદરના બીજે ભાગે	I. ૭૪
૧૦. અનિવૃત્તિ બાદરના ત્રીજે ભાગે	J. ૬૭
૧૧. અનિવૃત્તિ બાદરના ચોથે ભાગે	K. ૬૩
૧૨. અનિવૃત્તિ બાદરના પાંચમે ભાગે	L. ૫૯/૬૦
૧૩. અપૂર્વકરણના પહેલે ભાગે	M. ૫૮/૫૯
૧૪. અપૂર્વકરણના બીજે ભાગે	N. ૫૯
૧૫. અપૂર્વકરણના ત્રીજે ભાગે	O. ૫૮
૧૬. અપૂર્વકરણના ચોથે ભાગે	P. ૫૭
૧૭. અપૂર્વકરણના પાંચમે ભાગે	Q. ૫૬
૧૮. અપૂર્વકરણના છઠ્ઠે ભાગે	R. ૨૬
૧૯. અપૂર્વકરણના સાતમે ભાગે	S. ૨૩
૨૦. સૂક્ષ્મ સંપરાય	T. ૨૨

21. ઉપશાન્ત મોહ	U. 21
22. ક્ષીણ મોહ	V. 20
23. સયોગી કેવલી	W. 19
24. અયોગી કેવલી	X. 18
25. ઓધે	Y. 17
	Z. 16
	A1. 1
	B1. 0

2) મોહનીય કર્મની કેટલી ઉત્તર પ્રકૃતિ બંધાય ?

આ જોડકામાં અમુક જોડકાના જવાબ એક સરખા છે તેથી તેના જવાબમાં એક સરખા નંબર લખવા.

1. મિથ્યાત્વ	A. 28
2. સાસ્વાદન	B. 26
3. મિશ્ર	C. 24
4. અવિરત સમ્યઞ્ચષ્ટિ	D. 22
5. દેશવિરતિ	E. 19
6. પ્રમત્તસંચત	F. 15
7. અપ્રમત્તસંચત	G. 11
8. અનિવૃત્તિ બાદરના પહેલે ભાગે	H. 9
9. અનિવૃત્તિ બાદરના બીજે ભાગે	I. 5
10. અનિવૃત્તિ બાદરના ત્રીજે ભાગે	J. 4
11. અનિવૃત્તિ બાદરના ચોથે ભાગે	K. 3
12. અનિવૃત્તિ બાદરના પાંચમે ભાગે	L. 2
13. સૂક્ષ્મ સંપરાય	M. 1
14. અયોગી કેવલી	N. 0

3) નામ કર્મની કેટલી ઉત્તર પ્રકૃતિ બંધાય ?

આ જોડકામાં અમુક જોડકાના જવાબ એક સરખા છે તેથી તેના જવાબમાં એક સરખા નંબર લખવા.

1. મિથ્યાત્વ	A. 103
--------------	--------

2. સાસ્વાદન	B. 67
3. મિશ્ર	C. 64
4. અવિરત સમ્યઞ્ચષ્ટિ	D. 59
5. દેશવિરતિ	E. 51
6. પ્રમત્તસંયત	F. 37
7. અપ્રમત્તસંયત	G. 36
8. અનિવૃત્તિ બાદર	H. 32
9. સૂક્ષ્મ સંપરાય	I. 31
10. અયોગી કેવલી	J. 30
	K. 1
	L. 0

4) કર્મ પ્રકૃતિ- કયા કયા ગુણઠાણે બંધાય ?

આ જોડકામાં અમુક જોડકાના જવાબ એક સરખા છે તેથી તેના જવાબમાં એક સરખા નંબર લખવા.

1. જ્ઞાનાવરણીય- 5	A. પહેલે જ
2. નિદ્રા- પ્રચલા	B. પહેલે અને બીજે
3. થીણદ્વિત્રિક	C. 1 થી 4 સુધી
4. સાતાવેદનીય	D. 1 થી 5 સુધી
5. અસાતાવેદનીય	E. 1 થી 6 સુધી
6. મિથ્યાત્વ મોહનીય	F. ત્રીજા વિના 1 થી 4 સુધી
7. અનંતાનુબંધી- 4 કષાય	G. ત્રીજા વિના 1 થી 7 સુધી
8. પ્રત્યાખ્યાનીય- 4 કષાય	H. 1 થી 8 સુધી
9. અપ્રત્યાખ્યાનીય- 4 કષાય	I. 1 થી 8 માંના 1 ભાગ સુધી
10. સંજ્વલન લોભ	J. 1 થી 8 માંના 6 ભાગ સુધી
11. હાસ્ય- રતિ	K. 7 થી 8 માંના 6 ભાગ સુધી
12. અરતિ- શોક	L. 1 થી 9 સુધી
13. ભય- જુગુપ્સા	M. 1 થી 9 માંના 1 ભાગ સુધી
14. પુરુષ વેદ	N. 1 થી 9 માંના 2 ભાગ સુધી
15. સ્ત્રી વેદ	O. 1 થી 9 માંના 3 ભાગ સુધી
16. નપુંસક વેદ	P. 1 થી 9 માંના 4 ભાગ સુધી

17. દેવ આયુષ્ય	Q. 1 થી 10 સુધી
18. નરક આયુષ્ય	R. 1 થી 11 સુધી
19. મનુષ્ય આયુષ્ય	S. 1 થી 12 સુધી
20. તિર્યંચ આયુષ્ય	T. 1 થી 13 સુધી
21. એકેન્દ્રિય જાતિ	U. 1 થી 14 સુધી
22. બે ઈન્દ્રિય, તે ઈન્દ્રિય, ચઉરિન્દ્રિય જાતિ	V. 4 થી 8 માંના 6 ભાગ સુધી
23. પંચેન્દ્રિય જાતિ	
24. આહારક શરીર નામ	
25. વજ્રઋષભ નારાય સંઘયણ	
26. ઋષભ નારાય સંઘયણ	
27. છેવડું સંઘયણ	
28. સમચતુરસ સંસ્થાન	
29. વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ નામ કર્મ	
30. તીર્થંકર નામ	
31. યશ નામ	
32. સ્થાવર, સૂક્ષ્મ, અપર્યાપ્ત, સાધારણ નામ	
33. દૌભાગ્ય, દુસ્વર, અનાદેય નામ	
34. અયશ (અપયશ) નામ	
35. નીચ ગોત્ર	
36. ઉચ્ચ ગોત્ર	
37. અંતરાય	
38. સંજ્વલન માન	
39. સંજ્વલન માયા	
40. સંજ્વલન ક્રોધ	

5) આઠે કર્મની કેટલી પ્રકૃતિ ઉદયમાં હોય ?

1. મિથ્યાત્વે	A. 122
2. સાસ્વાદને	B. 120

3. મિશ્રઢ્કષ્ટિ	C. 117
4. અવિરત સમ્યઢ્કષ્ટિ	D. 111
5. દેશવિરત	E. 104
6. પ્રમત્તસંયત	F. 101
7. અપ્રમત્તસંયત	G. 100
8. અપૂર્વકરણ	H. 86
9. અનિવૃત્તિકરણ	I. 87
10. સૂક્ષ્મ સંપરાય	J. 81
11. ઉપશાન્ત મોહ	K. 77
12. ક્ષીણ મોહ ચરમ સમયે	L. 76
13. સયોગી કેવલી	M. 72
14. અયોગી કેવલી	N. 67
15. ઓઘે	O. 66
16. ક્ષીણ મોહના દ્વિચરમ સમયસુઘી	P. 60
	Q. 59
	R. 58
	S. 57
	T. 56
	U. 55
	V. 42
	W. 17
	X. 12
	Y. 1
	Z. 0

6) કયા કયા ગુણ ઠાણે ઉદયમાં હોય ?

આ જોડકામાં અમુક જોડકાના જવાબ એક સરખા છે તેથી તેના જવાબમાં એક સરખા નંબર લખવા.

1. જ્ઞાનાવરણીય- 5	A. પહેલે જ
2. નિદ્રા- પ્રચલા	B. પહેલે અને બીજે
3. થીણદ્વિત્રિક	C. ત્રીજે જ
4. સાતાવેદનીય	D. 1 થી 4
5. અસાતાવેદનીય	E. 1 થી 5
6. મિથ્યાત્વ મોહનીય	F. 1 થી 6
7. મિશ્ર મોહનીય	G. માત્ર છક્રે જ
8. સમ્યક્ત્વ મોહનીય	H. 1 થી 7
9. અનંતાનુબંધી 4 કષાય	I. 4 થી 7
10. પ્રત્યાખ્યાનીય 4 કષાય	J. 1 થી 8
11. અપ્રત્યાખ્યાનીય 4 કષાય	K. 1 થી 9
12. સંજ્વલન ક્રોધ	L. 1 થી 10
13. સંજ્વલન લોભ	M.1 થી 11
14. હાસ્ય, રતિ, અરતિ, ભય, શોક, જુગુપ્સા	N. 1 થી 12 ચરમ સમય વિના
15. પુરુષ, સ્ત્રી, નપુંસક વેદ	O. 1 થી 12
16. નરક આયુષ્ય	P. 1 થી 13
17. તિર્યચ આયુષ્ય	Q. 1 થી 14
18. મનુષ્ય આયુષ્ય	R. પહેલે અને ચોથે
19. દેવ આયુષ્ય	S. ત્રીજા વિના 1 થી 4
20. એકેન્દ્રિય આયુષ્ય	T. તેરમે અને ચૌદમે
21. બેઈન્દ્રિય જાતિ	
22. બેઈન્દ્રિય, તેઈન્દ્રિય, ચઉરિન્દ્રિય જાતિ	
23. પંચેન્દ્રિય જાતિ	
24. ઔદારિક શરીર નામ	
25. આહારક શરીર નામ	
26. કાર્મણ શરીર નામ	

27. વજ્ર ઋષભ નારાય સંઘયણ	
28. છેવડુ સંઘયણ	
29. હુંડક સંસ્થાન	
30. વર્ણ,ગંધ,રસ,સ્પર્શ નામ કર્મ	
31. નરકાનુપૂર્વી	
32. મનુષ્યાનુપૂર્વી	
33. આતપ નામ	
34. ઉઘોત નામ	
35. તીર્થકર નામ	
36. ત્રસ, બાદર, પર્યાપ્ત નામ	
37. પ્રત્યેક, સ્થિર, શુભ નામ	
38. સૌભાગ્ય, આદેય, યશ નામ	
39. સુસ્થર નામ	
40. સ્થાવર નામ	
41. સૂક્ષ્મ, અપર્યાપ્ત, સાધારણ નામ	
42. દુસ્વર નામ	
43. દૌર્ભાગ્ય, અનાદેય, અપયશ નામ	
44. નીચ ગોત્ર	
45. ઉચ્ચ ગોત્ર	
46. અંતરાય	

પ્ર.2 ખાલી જગ્યા પૂરો. (20 ના 10 માર્ક)

1.) વ્રતોને યથાર્થપણે ન જાણે, પણ આદરે છે અને પાલે છે. આ ભાંગો _____ જીવને હોય છે.

- A). મિથ્યાદ્રષ્ટિ
- B). સમ્યક્દ્રષ્ટિ
- C). દેશવિરતિ ધર
- D). સર્વવિરતિ ધર

2.) વ્રતોને યર્થાર્થપણે જાણે, આદરે અને પાલે આ ભાંગો _____ હોય છે.

- A). મિથ્યાઢ્ઢિને
- B). દેશવિરતિ ઢરને જ
- C). સર્વવિરતિ ઢરને જ
- D). દેશવિરતિ અને સર્વવિરતિ ઢરને

3.) વ્રતોને યર્થાર્થપણે જાણે/નજાણે, આદરે/ન આદરે, પાલે/ ન પાલે એના આઠ(8) ભાંગામાંથી સમ્યઢ્ઢિ જીવને _____ ભાંગા હોય છે.

- A). પહેલા ચાર (4) જ
- B). છેલ્લા ચાર (4) જ
- C). 5મો અને 6ઢ્ઢો જ
- D). સાતમો અને આઠમો જ

4.) વ્રતોને યર્થાર્થપણે જાણે/નજાણે, આદરે/ન આદરે, પાલે/ ન પાલે એના આઠ(8) ભાંગામાંથી મિથ્યાઢ્ઢિ જીવના _____ ભાંગા હોય છે.

- A). પહેલા ચાર (4) જ
- B). છેલ્લા ચાર (4) જ
- C). પહેલો અને બીજો જ
- D). ત્રીજો અને ચોથો જ

5.) વ્રતોને યર્થાર્થપણે જાણે/નજાણે, આદરે/ન આદરે, પાલે/ ન પાલે એના આઠ(8) ભાંગામાંથી સર્વવિરતિ ઢરને _____ હોય છે.

- A). એક ભાંગો

B). બે ભાંગા

C). ત્રણ ભાંગા

D). ચાર ભાંગા

6.) જીવ રાગ-દ્વેષની જે અનાદિકાળની ગુપ્ત-ધન-કઠણ ગાંઠ રૂપ જે ગ્રંથી છે તે ગ્રંથીનો ભેદ _____ ગુણ ઠાણે કરે છે.

A). પહેલે

B). ચોથે

C). 4 થી 7

D). સાતમે

7.) જીવ _____ માં રાગ-દ્વેષની જે અનાદિકાળની ગુપ્ત-ધન-કઠણ ગાંઠ રૂપ જે ગ્રંથી છે તે ગ્રંથીનો ભેદ કરે છે.

A). યથાપ્રવૃત્તકરણ

B). અપૂર્વકરણ

C). અનિવૃત્તિકરણ

D). ક્ષપકશ્રેણી

8.) જીવ _____ માં મિથ્યાત્વના ઉદયને અટકાવવા માટે અંતરકરણ કરે છે.

A). યથાપ્રવૃત્તકરણ

B). અપૂર્વકરણ

C). અનિવૃત્તિકરણ

D). ક્ષપક શ્રેણી

9.) જીવ અંતરકરણમાં પ્રવેશ કરે તે જ સમયે _____ સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત કરે છે.

- A). ઉપશમ
- B). ક્ષાયોપશમ
- C). ક્ષાયિક
- D). મિશ્ર

10.) અભવ્ય જીવો પણ _____ કરે છે.

- A). ગંધિ ભેદ
- B). યથાપ્રવૃત્તકરણ
- C). અપૂર્વકરણ
- D). અનિર્વૃત્તિકરણ

11.) બીજા સાસ્વાદન ગુણઠાણાનો કાળ પૂરો થયા પછી જીવ _____ ગુણઠાણે જ જાય.

- A). પહેલે
- B). ત્રીજે
- C). ચોથે
- D). પહેલે અથવા ચોથે

12.) _____ ની વિશુદ્ધિ વડે જીવ મિથ્યાત્વ મોહનીય કર્મના શુદ્ધ, અર્ધવિશુદ્ધ અને અવિશુદ્ધ એવા ત્રણ પુંજ કરે છે.

- A). યથાપ્રવૃત્તકરણ
- B). અપૂર્વકરણ

C). ઉપશમ સમ્યક્ત્વ

D). ક્ષાયિક સમ્યક્ત્વ

13.) સાતા- અસાતા વેદનીય અને મનુષ્ય આયુષ્ય આ ત્રણ પ્રકૃતિઓની ઉદીરણા _____ ગુણઠાણા સુધી જ હોય છે.

A). 1 થી 6

B). 1 થી 7

C). 1 થી 12

D). 1 થી 13

14.) ચૌદમે(14) અયોગી કેવલી ગુણઠાણે એક પણ _____ ન હોય.

A). પ્રકૃતિનો ઉદય

B). પ્રકૃતિની ઉદય- ઉદીરણા

C). પ્રકૃતિની ઉદીરણા

D). પ્રકૃતિની સત્તા

15.) _____ ગુણઠાણા સુધી 148 ની સત્તા હોય છે.

A). 1 થી 11

B). 1 થી 12

C). 1 થી 13

D). બીજા-ત્રીજા ગુણસ્થાનક વિના 1 થી 11

16.) અપૂર્વકરણ આદિ ચાર ગુણસ્થાનકોમાં _____ એમ છ(6) વિના 142 ની સત્તા હોય છે.

- A). અનંતાનુબંધી ચાર કષાય અને દેવ-નરકનું આયુષ્ય
- B). અનંતાનુબંધી ચાર કષાય અને નરક-તિર્યચનું આયુષ્ય
- C). અનંતાનુબંધી ચાર કષાય અને દેવ- મનુષ્યનું આયુષ્ય
- D). અનંતાનુબંધી ચાર કષાય અને દેવ-તિર્યચનું આયુષ્ય

17.) 4 થી 7 ગુણઠાણામાં ક્ષપકને આશ્રયીને _____ વિના 145 ની સત્તા હોય છે.

- A). સ્ત્રી, પુરુષ, નપુંસક વેદ
- B). થીણદ્વિ ત્રીક
- C). દૌર્ભાગ્ય, અનાદેય, અપયશ
- D). નરક, તિર્યચ, દેવઆયુષ્ય

18.) બીજા અપ્રત્યાખ્યાનીય કષાયનો ક્ષય જીવ _____ ગુણઠાણે કરે છે.

- A). 4 થી 7
- B). 8 મે
- C). 9 મે
- D). 10 મે

19.) સ્ત્રી, પુરુષ અને નપુંસક આ ત્રણ વેદનો ક્ષય જીવ _____ ગુણઠાણે કરે છે.

- A). 4 થી 7
- B). 8 મે

C). 9 મે

D). 10 મે

20.) પાંચ(5) જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો ક્ષય જીવ_____ ગુણઠાણે કરે છે.

A). 9 મે

B). 10 મે

C). 11 મે

D). 12 મે

21.) સંજવલન લોભનો ક્ષય જીવ_____ ગુણઠાણે કરે છે.

A). 9 મે

B). 10 મે

C). 11 મે

D). 12 મે

પ્ર.3. વ્યાખ્યા લખો. (25 ના 25 માર્ક)

1). મિથ્યાત્થ ગુણઠાણુ

2). સાસ્વાદન ગુણઠાણુ

3). મિશ્ર ગુણઠાણુ

4). અવિરત સમ્યક્દષ્ટિ ગુણઠાણુ

5). દેશવિરતિ ગુણઠાણુ

6). પ્રમત્ત સંયત ગુણઠાણુ

- 7). अप्रमत्त संयत गुणठाणु
- 8). अपूर्वकरण गुणठाणु
- 9). अनिवृत्तिकरण गुणठाणु
- 10). सूक्ष्म संपराय गुणठाणु
- 11). उपशान्तमोह वीतराग छद्मस्य गुणठाणु
- 12). क्षीण मोह वीतराग छद्मस्य गुणठाणु
- 13). सयोगी केवली गुणठाणु
- 14). अयोगी केवली गुणठाणु
- 15). उपशम सम्यक्त्व
- 16). क्षायिक सम्यक्त्व
- 17). क्षायोपशमिक सम्यक्त्व
- 18.) बंध विच्छेद
- 19.) अबंध
- 20.) उदय विच्छेद
- 21.) अनुदय
- 22.) बंध
- 23.) उदय
- 24.) उटीरण
- 25.) सत्ता
- 26.) यथाप्रवृत्तकरण

પ્ર.4 સંક્ષેપથી સવાલના જવાબ લખો. (12 ના 12 માર્ક)

- 1.) પહેલે મિથ્યાત્વ ગુણઠાણે તીર્થકર નામ કર્મ અને આહારક દ્વિક નામ કર્મ શા માટે નથી બંધાતુ ?
- 2.) નરકત્રિક આદિ 16 પ્રકૃતિનો બંધ કયા ગુણઠાણે થાય છે ?
- 3.) ત્રીજે મિશ્ર ગુણઠાણે દેવ અને મનુષ્ય આયુષ્યનો સંબંધ શા માટે કહ્યો છે?
- 4.) મનુષ્યત્રિક, વજ્રઋષભ નારાય સંઘયણ અને ઔદારિક દ્વિક આ છ પ્રકૃતિઓનો બંધ વિચ્છેદ કયા ગુણ ઠાણે થાય છે ? શા માટે ?
- 5.) સાતમે અપ્રમત્ત ગુણઠાણે દેવ આયુષ્ય બંધનો પ્રારંભ અને સમાપ્તિ બંને થાય કે નહિ ? શા માટે ?
- 6.) બીજા સાસ્વાદન ગુણઠાણે નરકાનુપૂર્વીનો અનુદય શા માટે કહ્યો છે ?
- 7.) મનુષ્યાનુપૂર્વી અને તિર્યાનાનુપૂર્વીનો ઉદયવિચ્છેદ ચોથા ગુણઠાણાને અંતે શા માટે કહ્યો છે ?
- 8.) વૈકિય અષ્ટકનો ઉદયવિચ્છેદ ચોથા ગુણઠાણાને અંતે શા માટે કહ્યો છે ?
- 9.) નીચ ગોત્ર કર્મનો ઉદય વિચ્છેદ કયા ગુણઠાણે થાય છે ? શા માટે ?
- 10.) દૌર્ભાગ્ય, અનાદેય, અપયશ નામ કર્મનો ઉદય વિચ્છેદ કયા ગુણઠાણે થાય છે? શા માટે ?
- 11.) ચૌદમે(14) અયોગી કેવલી ગુણઠાણે કયા કયા કર્મની ઉદીરણા હોય ? શા માટે ?
- 12.) તમને અત્યારે કયુ સંઘયણ છે? તેથી તમે અત્યારે કયા ગુણઠાણાથી ઉપર ન જઈ શકો ? શા માટે ?
- 13.) ચૌદમે(14) અયોગી કેવલી ગુણઠાણે કયા કયા કર્મ બંધાય છે? શા માટે ?

પ્ર.5 (3 માર્ક)

અનાદિ મિથ્યાત્વી ત્રણ કરણ કરીને સૌ પ્રથમ ઉપશમ સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત કેવી રીતે કરે છે, તેનું સામાન્યથી વર્ણન લખો.

